

„Застава“ издава сваки дан два пута, а недељом и своцем и данима ива недеље и свеца једар д.

Цена је за Угарску кад се јутарњи и вечерњи лист заједно шаље на један месец 2 кр. 40 пот. за четврт године 7 круна. Кад се јутарњи и вечерњи лист вас: био шаље: месечно 2 кр. 08 пот. на четврт године 8 круна 75 пот. за остале земље на четврт године 10 круна.

Народним бројевима од нека цена је: на пола године 2 круне, на целу годину 4 круне а за стране земље годишње 6 круна.

Поједини вечерњи бројеви етају 10 потура.

Телефон бр. 131.

ЗАСТАВА

(Вечерњи лист.)

ЛИСТ СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ.

Издање „Рада“ деоничарског друштва у Руми

За сваке плаћа се по 12 пот. од сваке врсте ованих ситних слова.

Уредништво и администрација „Заставе“ је у кући г. Јована Т. Чавића.

Дописи шаљу се уредништву а претплата и огласи администрацији „Заставе“.

Рукописе не враћамо.

Поједини вечерњи бројеви етају 10 потура.

Чек-контото 12008.

Успеси „речке конференције.“

Река, 4. фебруара.

Конференција која, тече на Реци, у неку је руку само претконференција. Јер права конференција требала је бити са мађарским изасланицима, који нису дошли. Сваки држи, да му је познато, зашто нису дошли Мађари. Нису дошли зато, што је сазван угарски државни сабор баш у онај дан, кад је требала отпочети конференција.

То је истина, али то није прави узрок. Питајте зашто је сазван угарски државни сабор баш на онај дан, кад су требали бити прваци мађарског народа на Реци? Могу вам пришанути, да је бечка влада чинила много да омете Далматинце, те да не дођу на ову конференцију. А кад није могла, онда је удешено, да се угарски сабор састане баш онога дана, кад је сазвана речка конференција. То је, видите први велики успех речке конференције. Беч се згража не и хоће да је омете.

У бечком „Цајту“ била је вест, да ће угарска влада спречити речку конференцију са Мађарима и за доцнији датум (15. (28.) фебруар). И ако се то догоди, то ће бити други велики успех речке конференције. Човек се највише може научити од противника. И кад Срби и Хрвати и Мађари увиде, колики је страх у Бечу од тог њиховог састанка и договора, онда ће их то утврдити, да истрају у започетом правцу јаче, од свију конференција.

* * *

Још пре но што се знало, да Мађари неће моћи доћи на конференцију 6. (19.) ов. месеца на Реци испунише се Срби и Хрвати на претконференцију. И то Срби и Хрвати из Далмације и Хрватске и Славоније.

Нећу да исписујем имена, јер сте их сигурно донели у „Застави.“ Али вам могу рећи да је конференцији присуство-

вало 9 председника српских и хрватских странака из Далмације и Хрватске и Славоније. Ту вам је: Председник хрватске странке из Далмације, председник српске странке на Приморју, председник задарске организације. А из Хрватске и Славоније: председник српске народне радикалне странке, председник српске самосталне странке, председник хрватске странке права, председник напредне странке, председник демократске странке, председник славонске организације. Осим тога било је угледних посланика и политичара. Били су присутни уредници „Слободе“ и „Дубровника“ са Приморја, па уредници „Новог Листа“, „Покрета“, „Србобрана“, „Обзора“ и других. Иначе је учествовао и главни уредник „Заставе.“

Хтео сам само да покажем, како је на речку конференцију била заступљена велика снага, све што је независно, све што не тегли владине таљиге. И све је то прожмано једном мишљу, једним жаром. Све то даје јамства да ће струја, која влада на задарској конференцији — победити.

* * *

Председава др. Пера Чипгрија, посланик. Човек сед, а пун младачког жара, но при том пун такта и разумевања. Реченице су му кратке, а једре, пуне фигура. Кад што предложи, сваки само одобри.

Пред конференцију је прво изашао Кошутов брвојав, да изасланици удружене мађарске опозиције не могу одржати реч. Угрожен им је устав, за дан речке конференције сазван угарски сабор, морају бити тамо. Него предлажу рок састанку 15. фебруара и шаљу братски поздрав.

Отправљен им је врло симпатичан брвојав. Конференција увиђа важност разлога, прати борбу Мађара са топлим симпатијама, усваја нови предложени дан за конференцију и враћа братски поздрав.

Затим је решено, да се извести мађарска удружена опозиција, да ће водити с

воме преговоре 5 чланова одбора, које је изабрала прва хрватска речка конференција, и три члана одбора, које је изабрала задарска српска конференција. Тим су начином ушла и три Србина у одбор за преговоре с Мађарима: др. Пуљези из Далмације и др. Кресојевић и др. Медаковић из Хрватске и Славоније.

И тада је донет једногласан закључак, који је примљен са највећим одушевљењем. У том се закључку изјављује, да је између Срба и Хрвата у Далмацији и Хрватској и Славонији постигнут споразум на основу равноправности и да они улазе према Мађарима у преговоре као — целина.

Не треба да тумачим важност овог закључка. Он се прокламује у времену важном, одсудном, а могу вас уверити, да је тај закључак прихваћен с обе стране у пуном уверењу, да је у њему једини спас.

* * *

Речка конференција већ се два дана договара о положају, па онда о преговорима, који би се имали водити с Мађарима, да дође до чврста споразума. У том се погледу неће доносити резолуције, нити што објављивати. Могу вам рећи само то, да постоји велика једнодушност и да у схваћању положаја нема разлике. То је знак, да се можемо надати најбољему.

Одрекли се народа.

Наш народ ретко је кад био у тако тешким приликама као што је данас. Прилике су те врло бурне и врло судбоносне. У Европи све кључа и ври. Код нас се води огорчена борба између Беча и Пеште. Тиче се то и коже свију народа Угарске. И сви су они прегли да не буду у тој борби прегажени; да се чује и њихова реч и да се мора и о њима водити рачуна. Прикупили се у један загрљај Срби у Далмацији, сложиле су се све хрватске опозиционе странке и похитале

добило је неко малено звање. Као да хтеде да живи новим животом.

Нико га није дирао, могао је мирно живети, али он је непрестано гледао неке утворе. Доста му је била хладна реч или необичнији поглед, па да очајава. Није се смео никоме приближити, а странац, који би га попреко погледао, није ни слутио да окреће нож у вечито крвавом срцу његову.

Има беда које само двоје могу издржати. У очајању своје он се оженио. Једна девојка знала је његову срамоту и није га презирала, јер га је разумела..

III.

Једног дана читао је он у новинама, како су тамо у Пешти нашли његову част. Раставили су нека стара поштанска жељезничка кола и у једној пукотини нађоше једно новчано писмо, изгубљено још пре двадесет година. У писму су биле старе новчанице тадашње, — поштарева част је чиста и неоклањана.

Задрхта му рука док је читао новине, на очи му се навукла нека копрена и две велике крупне сузе скотрљаше му се по сувом лицу. Тада стаде викати пред децом:

— Ево задовољштина!.. Ево је!.. Деца се уплашише и ударише у плач.

Сутра дан добио је званичну потврду своје невиности. Управа му писмом исказује искрену жалост своју.

После двадесетогодишње погрљености покушао је да се исправи. Када се обазрео око себе, видео је чудећи се, како свет мирно про-

ПОДЛИСТАК.

ЗАДОВОЉШТИНА.

— Ambrus Zoltán. —

I.

Поштар је изашао са децом да се прешета, до подне у недељу, са слабуњавим, овбиљним дечаком у наочарима, — прави млад старац, — и са десетогодишњом сувоњавом девојчицом. Радознало је гледала улицом, а није ни сањала, е јој оца сматрају за животињу ниже врсте, за моралнога мртваца.

Беше хладан јануарски дан, снег је шкрицао под ногама. Млади је старац ситно корачао напред и тужно гледао светлуцаву снежну путању, као да осећа, е је сваки корак ближи неком суморном месту. Девојчица је непрестано ћеретала кано жутовљуно врапче, а поштар је сетан и невесео.

Мушкарца је осам година а девојчици десет. Још мало па ће све знати...

— Ево иде г. барон, — опомену децу, — лепо га поздравите, као што приличи доброј деци.

Одозго је долазио г. барон мучећи се са својом бољом, загушом, огрнут зимском бундом. Када већ дође на неколико корака, поштар и деца га учтиво поздравеше. Барон додирну шешир и отпоздрави па оде даље.

Поштару прође нека милина по целом телу. Ево га је и барон мило отпоздравио, тај највећи господин у жупанији, а свакако је и он чуо за његову ствар...

А барону су много причали како се обогатио док је био у војсци подузимач хране, али поштар није веровао у те приче, да ће се овај човек, благе душе обогатити салом сиротних војника!...

Када су дошли кући у топлу собу, дечак почне кашљати. Отац, замишљен, није чуо то суво кашљање.

— Њему је осам година а њој је десет. Своро ће све знати.

II.

Пре двадесет година био је он поштар на жељезници. Једне ноћи, — никада је неће заборавити, — испале му из руке једно новчано писмо. С вечера је примио 18 новчаних писама, а ујутру набројао је само 17. И баш не беше онога, у коме је било највише новаца.

На истраји је рекао да се свакако забудио у послу. Потврдио је да је примио 18, али у ствари примио је само 17. Када је поново пребројао писма било је само седамнаест и коликогод их је пута бројао, увек је било само седамнаест.

После дуге истраге изрекеше да се не може изнаћи кривац, али поштара отпустише.

С почетка је мислио да ће моћи гледати људима у очи, али, тешко је то, брзо се уморио. Беше додуше два-три човека, који, изгледа, нису се стидели њега, али је ипак опазио, да је и њима на терету.

Камо да се скријем? У један мах помисли да је најбоље да оде у велику варош.

Најпосле, — полагао заборавише и на његову ствар, — смирио се у малој варошци,

су да се споразуму са независним српским странкама у Хрватској и Славонији и Далмацији. Све то само за то, да би били јачи и снажнији и да би у данашњој борби што више извојевали за народ свој. Сви они знају, да се у садашњој борби само о ономе води реч, ко је одлучан и јак.

У току данашње дуготрајне кризе осетио је то врло добро и наш српски народ у Угарској. Осетио је више но икад истинитост и оправданост оне народне пословице, да је прут само у споју јак. И почитао је да се збије у целину, похитао је у окриље најјаче и најистрајније странке своје — у странку радикалну. На овима оним многобројним великим народним зборовима, који су одржани последњих дана, наш је народ гласно клицао: нећемо се и не можемо се и не смемо се цепати, јер тешко ондаји нама и деци нашој.

И при досадашњим изборима за епархијске скупштине народ је наш то најбоље и посведочио, јер је листа српске народне радикалне странке до сад свугде једногласно победила.

У општој тој борби остали су усамљени и презрени само они, који су своју независност и своје родољубље давно већ изгубили и остарели др. Полит са својим „Браником“. Но народ српски давно већ не води о њима рачуна, а не воде га ни други, јер знају да је то жалосна шака људи, која никог поред себе нема.

Али као што се оно одрече Петар Христа у одсудном тренутку, пре но што је петало и трећи пут вакуурекао, тако се одрекоше у најодсуднијем часу народа својега некоји свештеници старо бечејског протопрезвитерата. Они су издали овај проглас:

Пречасном свештенству епархије бачке.

Драга браћо!

Са грдним болом у души све српско свештенство прати раздор, који се од дуже времена у нашем народу одомаћио. Толико горко искуство довело је свештенство старо бечејског протопрезвитерата до тог уверења, е је крајње време, да се тој несрећи српској и заједничкој лека потражи и нађе.

Сматрајући да је у првом реду дужност српског свештенства да народу пример измирења и слоге покаже, свештенство старо бечејског протопрезвитерата лако и брзо споразумело се у томе, да прво оно треба да се уједини и сложи у погледима и питањима, која се тичу среће и напретка читавог народа српског, па својом слогом да отвори пута слози народној, те је с тога на састанку своме од 31. јануара о. г. приликом избора заступника у епархијску скупштину једнодушно донело изјаву, која од речи до речи гласи:

Искупилено свештенство протопрезвитерата

лази. Није опазио никакве промене у малој варијацији, многи нису ни читали ту новост, а многи нису знали да се то њега тиче.

Отишао је у Пешту да се састане са својим некадашњим друговима. Сви су они заузвек мали већ лепе положаје и слабо су гледали на заборављеног поштара. Када их је походио, разговарали су се с њиме четврт сата, понудили су га и дуваном. Најпосле му рекоше:

— Драги мој Јоване, сад збогом, јер имам врло много посла, али, веруј, јако се радујем.

А баш је опазио како га је погледао, као да се ништа није ни збило. Увидео је да му не остаје друго, до ли да се врати кући и да настави онде, где је стао.

IV.

Када је идуће недеље смотрио барона где га његов лекар води испод руке, сав срећан поздравео га је пеширом.

Али где чуда, барон га није поздравео, но само његов лекар.

Он се осврнуо за њима чудећи се а барон запита лекара:

— Је ли то онај што је украо новчано писмо?

Лекар му је тумачио:

— Није украо, сиромах, ништа на свету. Баш се сад доказало да је невино осумњичен.

— Јесте, одговори му барон, читао сам у новинама. У осталом мени је свеједно.

И даље се бочио са својим загушем.

С мађарског С—вић.

старо бечејског дана 31. јануара 1906. у Старом Бечеју ради избора својих заступника на предстојећу епархијску скупштину пре приступања избору договорно сложио се у овоме:

1. Свештенство старо бечејског протопрезвитерата једнодушно изјављује, да ће у епархијску скупштину ступити без сваке партизанске боје.

2. Упућује и обавезује оне, који се његова избора приме, да у епархијској скупштини имају радити на томе, да глас свештенства у епархијској скупштини буде респектован при изборима свештеничких чланова у поједине одсеке.

3. Према томе изабрана заступници свештеници овога протопрезвитерата обавезују се, да ако глас свештенства не буде уважен у епархијској скупштини, никаква се избора у ниједан одсек епархијске управе примити неће.

4. Позивају се братски свештеници и осталих протопрезвитерата епархије бачке да се резолуцији овога протопрезвитерата придруже ти изволе.

5. За остварење горенаведеног позивају се свештенички заступници из протопрезвитерата жабањског, новосадског и сомборског да уочи епархијске скупштине у Нови Сад на заједничку свештеничку конференцију дођу изволе — о чему ће се у своје време и извести.

Драга браћо сатрудници! Најлепше вас молимо проучите ове одлуке и озбиљно примислите о њима и ако се слажете с њима хватајте се у коло воје хоће Србију ново и лепше доба да створи!

У Старом Бечеју, 31. јануара 1906.

Младен Јосић с. р.
парох мартоношки.

Иван Јелчић с. р.
системиз. парох. помоћник старо бечејски.

Милош Прекајски с. р.
системиз. парох. помоћник сенћански.

Георгије Коњовић с. р.
системиз. парох. помоћник молски.

Златоје Поповић с. р.
Ђакон сентомашки.

Панта пл. Поповић с. р.
парох петровоселски.

Јован Степанов с. р.
системиз. парох. помоћник старо бечејски.

Душан Јосимовић с. р.
парох молски.

Велимир Грегоровић с. р.
парох старо вањшски.

Вранко Милошевић с. р.
протопрезв. капелан старо бечејски.

Дакле сада, кад се српски народ у најсудбоноснијим часовима придружио сав радикалној странци, сад кад раздора више нема, сад их боли раздор, зар за то, што је у радикалном колу све што је боље и родољубивије у нашем народу. Не знамо како да крстимо тај сепаратизам, то алмажанство, тај жалостан поступак тог већег дела српских свештеника старо бечејског среза. Јадници! Зар тако православно, зар тако српско свештенство треба да ради? До сада је само римско свештенство умело тако да се од народа дели, а данас хоће то и некоји свештеници старо бечејског протопрезвитерата. Оно што до данас ни најзакорелији клерикали Германовци нису учинили, то хоће да учине они. Без сумње да се њихов прога стидео то да потпише.

И што је још жалосније. Они још имају смелости, да позивају и цело свештенство епархије бачке да се њима придружи. Уверени смо, да се родољубиво српско свештенство неће придружити том жалосном, том издајничком гласу, да се народа својега одрече, да се од њега отуђи и одели. Но доћи ће и дан епархијске скупштине бачке, када ће и изасланици народа српскога моћи загледати у очи тим својим жалосним свештеницима. Народ српски уме да буде захвалан и то много сваком својем пријатељу, а нарочито својем правом свештенику. И он ће одати свако признање оним својим родољубивим свештеницима, који буду у овим тешким часима уз њега. Но умеће да ода и заслужно презрење оним својим жалосним свештеницима, који не знају, како се српски попује и који би хтели својим алмажанством да ослабе народну

борбу, да га противницима покажу разри-
веним и поцепаним, те да ови о њему не
воде обилна рачуна. Но то им неће поћи
за руком. Кад се боје одлучае борбе и кад
су се скрили за алмажанску Голеш пла-
нину, нека их тамо покрива народно пре-
зрење Народ је српски срећан, што оста-
ло родољубиво свештенство његово неће
за њима. Твртко.

К р и з а.

Распуштање сабора..

Данас се састао угарски сабор, да буде
одма по томе распуштен. До сада, када
ово пишемо, немамо још никаквих вести о
појединостима распуштања. Зна се толико,
да ће Њири, као краљев повереник, рас-
пустити сабор и да ће, ако му се посла-
ници успротиве употребити оружану силу.
Има комбинација, по којима распуштање
сабора неће бити данас, но сутра. По о-
вима после прочитаног краљевог ручног
писма, којим савива сабор, саопштиће се от-
пис министра-председника, којим јавља по-
сланицима, да ће краљев повереник сутра
распустити сабор у будимпештој краљевој
палати и позива чланове сабора на овај
обред. Према томе би се данас и посла-
ничка и горња кућа могла без препреке
саветовати и донети одлуке.

Долазак Њиријес у Будимпешту.

У суботу је стигао краљев повереник
Александар Њири, којему је поверено да
распусти сабор, у Будимпешту. Доутовао
је из Стоног Београда на засебном возу.
У пратњи му је било више виших часника
и приличан број престоницких тајних по-
лицаја. Уз пут су све станице биле посед-
нуте жандармеријом. На будимпештанској
станици дочекао га је полицијни тајни са-
ветник Малташ са једним одредом кова-
ника и 60 пешака полицаја. У пратњи
кованика одвезао се на колима у краљев
двор, где му је спремљен стан у десном
крилу двора. У двору га је дочекала по-
часна стража, каква само краља дочекује,
а војна музика одсвирала је царску химну.

Припреме владине.

Министарски савет је већ од неколико
дана без прекида на окупу и теку саве-
товања, како ће потпуно угушити сваки
отпор. Последњих дана били су наређени
код министра унутрашњих дела сви велики
жупани и више поджупана, којима су дата
упутства, да поступак опозиције свугде нај-
бодрје мотре и када нађу за потребно, да
најотрожије поступе против опозиције. У
више жупанија, где досадањи велики жу-
пани на по коју цену неће више да слу-
же, поверен је њихов делокруг поджупа-
нима. Влада је особиту пажњу обратила
на Будимпешту и данас је она тако рекућ
у опсадном стању. Сва полиција и војска
је у приправности, ако би дошло до как-
вих изгреда.

Краљеви комесари.

Држе, да ће ове недеље бити имено-
вана читава чета краљевих комесара. Пре
свега ће краљева комесара добити престо-
ница Будимпешта, затим пештанска, хај-
дучка, унгска, земплинска и клушка жу-
панија. Осим Беле Руднајија, за којега
држе да ће бити наименован комесарем
за Будимпешту, узимају за извесно још
и наименовање грофа Ђорђа Карољија и
гвофа Жигмонда Чакија. Упада у очи,
да је гроф Карољи био јуче врло дуго на
аудијенцији код великог војводе Фрање
Фердинанда.

Политички преглед.

**Царински спор између Аустро-Угар-
ске и Србије.** После оваког одлучног др-
жања српске владе и читаве скупштине у
овом спору Аустро-Угарска се нашла у
неприлици. Аустро-Угарска је мислила, да
ће Србија одмах попустити и удовољити
њеним захтевима. Међутим то се није де-
сило. Србија осећајући се у праву држала
се достојанствено, како приличи самостал-
ној и независној држави. Аустрија је затим
мислила, да ће Србију царинским ратом
приморати да попусти. Преварила се и у
томе. Србија је једном већ издржала за-

брану увоза, која је трајала више од 7 месеци. Ова садања забрана донела је Аустрији више штете и моралне и материјалне но Србији. Србија је до сада материјално мало штетовала, а морално много добила. Чак и енглески „Тајмс“ пише врло повољно о држању Србије у овом сукобу и вели, да треба обновити одношај између Енглеске и Србије. У Бачком пак парламенту пада једна интерпелација за другом, у којима се изрично истичу штете, које има Аустрија због овог спора. И сама „Преса“ пише, да је аустро-угарски владар изјавио жељу, да се овај спор отклони. После свега овога природно је, да су трговачки преговори између Аустро-Угарске и Србије поново настављени и то биће да је по жељи Аустрије. Не зна се само, на којим основима и како ће се од сада држати српска влада. Лист старијих радикала „Самоуправа“ пише, да је влада „дужна и себи и земљи, да не напусти ниједну тековину за празна обећања и за варљиве компензације“.

Француско-немачки спор. — Конференције у Алгесирасу и васласаника европских држава, да се уреди питање Марока и тиме легне спор између Француске и Немачке, још увек трају. На конференцији до сада су расправљене ствари мање важности и расправа је текла глатко. Заматније ствари, око којих се управо врше спор, нису још дотакнуте и кад ове дођу на ред, бојати се да ће се конфронтација развијати. Особита се важност приписује уређењу питања полиције у Мароку. Изасланик Немачке Радовиц је пре неки дан изнео наворе Немачке о томе и Немачка тражи, да се полицијска сила повери марочком султану уз међународни надзор, јер ако би се иста поверила Француској, то би било кршење султанове независности. Француска је пак противна тим напорима Немачке и спремна је да најодлучније поступа против њих. — Прејуче је дошло до малог сукоба. Када је француски пароброд „Зенит“ хтео прејуче поново да истовари робу код маршиског отправништва, марочки пароброд „Тирки“, којег је пратила француска крстарица „Ла Ланд“, исплови из Мељиле. „Тирки“ је бомбардовао отправништво, а ово је одвратило ватру из брзометних топова. Паљба ни с једне ни с друге стране није начинила никаква квара. „Тирки“ је гонио „Зенит“, али му „Ла Ланд“ пресече пут. По томе су оба брода бацила котве код Каферина. Заповедник „Тиркија“ жалио се заповеднику „Ла Ланда“ због држања његова и због незаконита поступка „Зенитова“. Заповедник му је одговорио, да ће ствар уредити са капетаном „Зенитовим“, али неће трпети бомбардовање пристаништа, до год има тамо француских поданика. Ако се то још догоди, он ће „Тиркија“ потопити. Марочке власти брзојавиле су султану Мухамеду ел Торесу, да изнесе тај догађај пред конференцију у Алгесирасу. Велике силе овог сукоба не придају велика значаја.

Вести из места и са стране.

Забава српске свеучилишне омладине загребачке.

Познато је, да на загребачком свеучилишту постоји „Српско академско потпорно друштво за сиромашне а вредне слушаће свеучилишта Фрање Јосифа I. у Загребу“. — Како већ сам наслов каже, сврха је овом друштву, да што издашније помаже Србе академичаре у Загребу. Како се број Срба слушаатеља сваке године повећава, наравно је, да расту и потребе друштвене све више. Сама чланарина чланова није ни из далека dostatна, да покрије огромне трошкове друштвене. Зато је управа друштвена упућена, да се обраћа на имућније родољубе српске, да помогну својим прилозима ово заиста потребно друштво. Главни је ипак приход друштвени, добитак од забаве, што ју ово вредно друштво сваке године приређује. И прошлех година успевале су ове забаве додуше доста добро, али не ипак онако, како би требале. Но овогодишња забава чини се, да ће надмашити све пређашње. Забава ће бити 18. фебруара по старом (3. марта п. н. к.). Судећи по припремама, које се овде у Загребу чине, биће ова забава ванредно посећена, како од стране Срба, тако и од осталих грађана. Одбор се особито побринуо, да програм буде што лепши. Ор-

кестар ће свирати увертиру из опере „Бенгалски Тигар“ од Пера Стојановића, која је с онаквим огромним успехом давана у Будимпешти. Надаће ће свирати неколико тачака наш гласовити уметник на виолини Пера Стојановић, професор из Беча. Воде такођер преговори с једним изврсним певачем Србином ради суделовања на истој. Осим тога извађаће овдашње српско академско певачко друштво „Балкан“, које је на баљалучкој прослави однело првенство, неколико тачака. Дакле како се види, програм ће бити ванредно биран, а управа није жалила ни труда ни трошка, да што боље испадне. Са размишљањем позива, почеће се наскоро, а друштво се нада, да ће се српски родољуби, ако им није могуће којему забави присуствовати, а оно бар сетити се овог друштва прилозима. — и —

Речки страјк.

Страјк на Реци је већим делом већ престао. Радници творнице торпеда споразумели су се са управом и јуче је већ већи део радника поново отпочео рад. И варош је добила свој стари редован изглед. Саобраћај електричним колима обавља се без икакве препреке. У пристаништу сидни разноврсни бродови, који су се последњих дана испуцали, јуче у зору су поново наложени и многи су од њих весело пушећи се оставили пристаниште после више-дневног одмора.

Југословенска заједница.

Како јављају из Прага, тамо је 11. о. м. (п. н.) југословенска академска омладина држала јавну скупштину о царинској унији између Србије и Бугарске, о конфликту између Аустрије и Србије, и о понашању јавности и осталих фактора. Скупштина је била врло добро посећена. Осим Срба, Бугара, Хрвата и Словенаца, присуствовала су и браћа Чеси. Расправљало се веома живо, а у расправи су учествовали осим југословенске омладине и неки чешки политичари. После изражених симпатија појединих словенских народности за царински савез српско-бугарски и после жигосања неких фактора због нетактичног држања у тако важном питању, примљена је једногласно ова резолуција: — „Југословенска академска омладина у Златном Прагу, сакупљена на јавној скупштини од 11. фебруара 1906. год., сматра царинску унију српско-бугарску и њоме изазвани конфликт између Србаје и Аустро-Угарске као први истинити и важни корак једино мудре политике балканске. У тешком положају, у којем се налази Србија услед држања аустро-угарске владе, поздравља све поборнике велике идеје словенске, економске самосталности балканске. — Изјављује сажалење над држањем главних представника словенске политике у Аустрији, особито оних у „Југословенском клубу“ и осуђују недовољну одважност, којом су морали поћи свој протестни глас на меродавном месту за одбрану своје нападне браће, а и на одбрану права и правде. — Ишчуђава нас, што надлежни кругови Аустро-Угарске мисле, да је у интересу Аустрије и Угарске непријатељско држање наспрам балканских држава. Напротив, пријатељски узајамни односи само би јаче развили трговинске везе“.

Оставка прашког председника општине, дра Срба.

Прошле суботе поднео је оставку на председништво општине др. Владимир Срб. Због нарушеног здравља мора да оде на лечење у јужне крајеве. Др. Срб припадао је староческој политичкој странци, али су га уважавали и Младочеси. Председником прашке општине био је од 1901. године. Врло је много учинио за културни и привредни напредак чешке престонице. Два-пута је био као заступник чешког народа у Паризу, где је радио на пријатељским односима између Словена и Француза.

Бизмарково порекло.

Једном је Бизмарк путовао са једним својим пријатељем на лађу по Рајни, уживајући у њеним прекрасним пределима. Кад је било време ручку, они су заузели место за столом преко пута две младе лепе госпође. Па како је Бизмарк био иначе велики прождрљивац, нагло је мотао све што се пред њега доносило. Он није обраћао пажњу на оне око њега. Младе госпође, као прве кћери Езине, нису дуго мировале, већ се по женском обичају почну погуркивати и подмигивати. Најзад једна од њих поче да гласно смејава прождрљивог свог суседа, али при том није говорила немачки, него „вендски“, а то ће рећи језиком лужичких Срба. — Бизмарк се намах окренуо своје пријатељу и шапнуо му на уво: Ове торокуше о мени говоре и ја све разумем, јер сам и сам пореклом од Лужичких Срба. Него знаш шта је, ја ћу од тебе гласно заискати кључ и то ћу казати „вендски“, лужичко-српски, а ти ми на то пружи кључ. Тако су и учинили. — Младе жене биле су у ужасној запару. Једна за другом побегле су у своје кабине и до краја путовања нису

могле да се појаве од стида. — Бизмарк је само у тој прилици своје словенско порекло издао, а доцније увек је то мудро прећуткивао!

Становништво Петрограда.

По најновијој статистици од 1. јануара о. г. било је у самом граду Петрограду 1,429,000 становника, а у предграђима 249,000, свега 1,670,000. Године 1905. прирасло је становништво у граду за 38,000, а у предграђима за 12,700 душа.

Брзојави „Застави“.

Стigli 6. фебруара.

К р и з а.

Будимпешта. На синоћној конференцији независне странке позвао је Кошут странку, да данас у 9 сати пре подне дође у сабор, где ће јој се саопштити одлуке коалиционог управног одбора. Председник сабора Јуст је изјавио, да је добио три краљева ручна писма. Једно у ствари сазива сабора, друго, где се Њири именује за краљева комесара са највећом влашћу, треће у погледу распуштања сабора. Њири пише, да ће, ако му се ушчине тешкоће при испуњавању његове дужности, употребити сва права и сву моћ. Кошут је умолио посланике, да при употреби брахијалне силе сачувају највећу мирноћу. Данас се неће само повредити устав на начин, који се не да поправити, него ће бити разорен и основ од 1867. год. Овим се неће више владати. — И друге странке одржале су конференцију ради држања им при распуштању сабора Здравствено стање председника Јуста се погоршало. Држе, да неће моћи председавати. — Јуче су социјалисте демонстровале против коалиције, али су брзо растерани.

Будимпешта. (Предан у 10 с. 10 м. пре подне.) Већ рано у јутро дошла је велика чета полицаја пред саборницу и повукла је кордон око саборнице и по улицама. Заповедник полиције је заменик варошког капетана Вода 60 полицаја ушло је у саборницу, где су заузели места испред капије и пред министарском собом. У пола 8 сати изведен је 32. пешадијски пук, 3 ескадрона хусара, 2 баталјона домобранске пешадије и 2 ескадрона домобранске коњице. Заповедништво над свима трупама и над полицијом предузео је генерал-мајор барон Лајтнер. Иза кордона сакупио се силан свет. У 9 сати пре подне отворе догле забрављену главну капију саборнице. Посланици су улазили кроз споредну капију у вграду. Први је дошао квестор Јован Тот, други потпредседник Болгар Публика се држи посве мирно. Нема никаквих демонстрација. Јутрос су дошла 2 војничка часника у саборницу и захтевали су, да се капије отворе. Чинозници Дежефи и Кисел протестовали су против тога.

У министарску собу смештена су два телефона Улицу, која води у горњу кућу, такође је посела војска и не пропушта никога. У 3/9 сати дошао је Кошут. Поздрављен је усклицима: живео! У пола 10 сати објавио је коалицији закључке страначких вођа. Домобрански резервни часник Јосиф Сас дошао је у парадном оделу. Јуст је опасно оболео, лежи у своје стану.

Будимпешта. (Одправљен у 10 с 45 мин.) У 9 сати пре подне стигао је велики варошки капетан Руднаји и ушао у саборску вграду. Потпредседник Раковски га позове, да одстрани полицију из саборнице. Руднаји је изјавио, да неће послушати тај позив. Прегледао је изведену полицију. Изненадно се била пронела вест, да је у ходнику на десном крилу, који води у горњи дом, постављена војска. Потпредседник Раковски на челу посланика покита онамо. Испоставио се, да је вест лажна. У 3/9 сати дошао је Њири у пратњи свога ађутанта у председништво министарства, камо је ускоро стигао и Фејервари. Тамо стоји један аутомобил и два фијакера у приправности. На великој пољани у Будиму сакупљена је велика чета ђака са црним заставима. Полиција је предузела мере, да их спречи, ако би хтели ићи у град или преко у Пешту.

Књижевна вест.

За који дан излази из штампе П. и Ш. свеска педагошког дела „Зета“, које је већ првом свеском добило до двадесет повољних критика. Молим, који су примили I. свеску (тих је 2400), а нису дело наручили ни нове послати, да изводе ово учинити или I. свеску вратити, како би знао, колико њу и коме њу даље свеске слати. — Цена је делу 7 К, свака свеска 70 потура (дело 7 динара, свака свеска 70 пара). Претплата се шаље унапред бар за 5 свезака. Добротвори за сиромашне школе, учитеље и ђаци су и даље добро дошли.

Пакрац, фебруара 1906.

Јован Клежевић,
професор учитељске школе.

Јаван рачун.

Као пре две године тако и ове године прослависмо св. Саву после службе божије у женској школи, са знацима свечарског славља, резањем колача и освећењем кољива, декламовањем и певањем. Том приликом дариваше колач. Новац је поверен мени да учиним шта за добро ваљем.

Зато сматрам за дужност дати рачун о укупљеном и утрошеном новцу а уједно и у име ученица заблагодарим на милости т. ј. поклону коју им пружите.

Колач је својевољно зготовила Мица Миливоја Ковачевића а кољиво Јустина Милоша Црњанског. — У новцу приложише: по 5 кр. Миливој Ковачевићу, по 2 кр. Ђорђе Добројевићу парох, Анка уд. Теодоровић, Перса Мирковића као куме, Нова Дорошки трговац, г-ђа Мара Мирковића, Е. Павковић, по 1 кр. Ђира Ђерић, Цветко Мирковић, Паја Срећков, Ђука Милушевић, Милош Црњански, Максим Иванчић, Сока Живић, Меца Дорошка, Маца Ковачева, Лука Мирковић, Сока Мирковић — Ковачевић, Матија Мирковић, Јоца Трумић, Јока Бељански; по 60 пот.: Влада Дорошки, по 50 пот. Ђира Живић, по 40 пот. Лаза Наумов, Лаза Бељански, по 20 пот. Бранко Жбељец, 10 пот. Бранко Дорошки, Челић, Стеван Бабић, Јован Бељански и Срећа Срећков.

Утрошио се новац на одело 9 најсиромашнијих ученица. Пет хаљина, две рекле и 2 пара ципела и 6 круна за „Невен“ свима ученицама да читају.

Морам споменути леп пример љубави на сиром својих другарица. Недељне ученице за два четвртка све хаљинице саме сашише а г-ђа Мара Богдана Мирковића трговца помогла је кројити.

Том приликом су ми обећале недељне ученице да ће се свагда владати као што су у школи учили да чувати се рђавак обичаја и моде. Но о овом ругом приликом.

У Пивница, 28. Јануара 1906. год.

Евица Павковић
срп. народна учитељица.

Подесна прилика!!!

У Руми на живом прометном месту издаје се од 1. марта о. г. једна кућа са кућним плацем од 1. јутра под закуп. У тој кући је леп стан са сокака, велика шупа и једва добро уведена гостионица, где је до пре кратког времена постојала добро реномирана стара дрварска радња. Извешћа даје

удова Војана Панаотовић
у Руми.

158 1-3

ПРОДАЈЕ СЕ

приземна КУЋА

са свима другим нузградама, пространим двориштем и великом баштом са насађеним воћем у најлепшем делу града Митровице уз повољне увјете. — Упитати администрацију „Заставе“.

157 1-1

Народна Кредитна Банка

ДЕОНИЧАРСКО ДРУШТВО

у Срем. Карловци

исплаћиваће својим деоничарима на купон број 9, дивиденде за годину 1905.

Круна 6.—

Управа.

156 1-2

ВЕЛИКИ СТАН

на главној пијаци број 24., читав горњи спрат, који је са највећим удобностима реновиран, издаје се од 1. маја о. г. п. р. Упитати код кућегазде.

105 3-3

ТРАЖИМ СРБИНА

адвокатског Конципијента

са подпуном праксом. Плаћам 120 К месечно и уобичајене дијурне за комисије, којих много има. Првенство имају они, који знају добро немачки и мало румунски.

Др. Никола Ђурић адвокат
у Вршцу.

131 2-3

МЕШОВИТА ТРГОВИНА

БРАЋЕ ПОЦЕРА

у Врднику (Срем)

потребује једног млађег помоћника, који одма ступити може.

141 2-3

СТАРИЈИ ТРГОВАЧКИ ПОМОЋНИК

ПОМОДНО-МАНУФАКТУРНЕ СТРУКЕ.

добар продавац, говори српски, немачки, мађарски и романски тражи место за 1. март п. р. Обратити се на администрацију „Заставе“.

125 2-2

БРАЋА РАБШТЕРН

НОВИ САД

148 88

ПЕЦИВО ШЉИВОВИЦЕ И КОМОВИЦЕ

Фабрика шестоструке сирћетне есенције.

ЗАМОЈУ

ШПЕЦЕРАЈСКУ И ДЕЛИКАТЕСЕ ТРГОВИНУ

треба

ПОМОЋНИКА.

који је добар детајлиста, солидан, и који говори потпуно немачки и мађарски.

Ступање одмах или 14 дана по акцепту.

Велимир Радак,

у Митровици.

8-3

МОДЕ ГАЛАНТЕРИЈСКА

И ГОТОВИХ ОБУЋА

РАДЊА

Л. НИНКОВИЋА

У ЗВИУНУ

потребује

два помоћника

и то једног старијег а другог млађег. Они који су изучили сличну радњу имају првенство.

Ступање одмах односно према споразуму.

152 3-3

СТЕЧАЈ.

Општем занатлијском радничком друштву у Смедереву потребан је

КОРОВОЋА

за своју певачку дружину.

Кандидати који се осећају спреми за овај посао нека се пријаве и поднесу документа о својој спреми и способности најдаље до 20. фебруара управи занатлијског удружења.

Плата је од 1200 динара до 1500 динара годишње.

Смедерево 30. јануара 1906. године.

Управа

130 2-3 општег занатл. радничког удружења.

ДВА СЛАГАЧА

могу одма ступити

у штампарију дра Светозара Милетића у Новом Саду.

4-

Мешовита трговина

на предају.

У сопственој кући на добром месту једне српске општине у Торонталу са 1800 становника, а 24 километра од вароши, налазећу се новс-уведену радњу мануфактурне, специјалне, гвожђа и кратке робе, вољан сам због фамилијарних околности предати под повољним условима.

Уједно ако дотични жели, може од мене и гостионицу са лиценцом, снабдевену са добрим натуралним пићем преузети. Даље имам две куће једну поред друге, улазак од једне радње у другу 9 метара, које већа фамилија обе радње може водити. Куће предајем по жељи на 5-6 до 10 година под кирију. — Вредност мешовите радње до 6000 круна, а од гостионице пиће и бурад до 2000 круна.

Упитати се код администрације „Заставе“.

73 1-3

САМО КО НОВАЦ У НАПРЕД ПОШЉЕ ДОБИВА КЊИГУ ФРАНКО.

НАКЛАДОМ ШТАМПАРИЈЕ

МИРОСЛАВА СПАИЋА У (СРЕМСКОЈ) МИТРОВИЦИ

изашло је у српском преводу, сензационално дело потпоручника Билзе а (Фрица пл. од Кирбурга) под насловом:

ИЗ ЈЕДНОГ

МАЛОГ ГАРНИЗОНА

савремена слика из војничког живота.

После ових догађаја и неприлика, које је потпоручник Билзе, издавши своје дело доживео; побудило је жељу целог образованог света, да дело тог младог потпоручника прочита. Двеста хиљада примерака, није могло да задовољи немачку читалачку публику, изувезши грађане царевине немачке, пошто је исто дело за њих забрањено.

Сад се пак Србима пружа прилика, да то дело прочитају у лепом и чистом српском језику и да виде:

Зашто је то дело Билзе написао?

Зашто је за Немачку забрањено и

Зашто су Билзе-а затворили.

Књига износи 17½ штампаних табака и стаје 2-50 К. Ко поручи 10 књига добија једанајесту на поклон са плаћеном поштарином. За Србију дин. 2-70, а 9 књига 20 дин., плаћена поштарина.

НАКЛАДНА ШТАМПАРИЈА

МИРОСЛАВА СПАИЋА Митровица (Срем).

1351 16-20